

KONKURRANSEREGLER FOR GRAFISK DESIGN/ILLUSTRASJON

Nordiske Tegnere (NT), nå Nordisk Visuell Kommunikasjon (NVK), som ble stiftet i 1955 er en sammenslutning av de organisasjoner som omfatter illustratører og grafiske designere, heretter kalt «utøvere», i Norden. Nordisk Visuell Kommunikasjons konkurranseregler er et konkret resultat av dette samarbeidet. Reglene er revidert 22. mai 1987 og 10.06.2010. Hensikten er å forenkle arbeidet for arrangører av konkurranser innen grafisk design/illustrasjon. NVKs konkurranseregler er også lagt til grunn for de internasjonale regler som ICOGRADA har vedtatt. NVK har likeledes utarbeidet leveringsbetingelser og etiske regler til bruk både for oppdragsgivere og for den enkelte utøver.

Organisasjoner tilsluttet Nordisk Visuell Kommunikasjon:

Danmark	Illustratorgruppen i Dansk Forfatterforening, Tegnerforbundet af 1919
Finland	Grafia, Kuvittajat
Island	Félag Islenskra Teiknara, FIT
Norge	Norske grafiske designere og illustratører, GRAFILL Tegnerforbundet
Sverige	Föreningen Svenska Tecknare

Noen generelle synspunkter

Økonomiske foretak, organisasjoner av alle slag, offentlige institusjoner og andre som har til hensikt å bruke konkurranseformen for å finne frem til gode løsninger innen grafisk design/illustrasjon, bør overveie følgende generelle synspunkter. Disse har til formål å lette forståelsen av regler og instruks.

Omkostningene ved å utlyse og gjennomføre en konkurranse blir erfaringsmessig høye for arrangøren. Antall deltakere og deres kompetanse kan aldri garanteres. Dette avhenger blant annet av tilgangen på oppdrag, av konkurransetemaet og de premier som tilbys. Mulighetene for å definere temaet utførlig og entydig er begrenset. Noen utveksling av tanker eller hensikter mellom arrangør og deltakere er av naturlige grunner umulig.

På bakgrunn av dette blir i de fleste tilfeller resultatet av overveielserne at oppdraget overlates til en kompetent utøver som den sikreste vei til et bra arbeid.

Nedenfor følger en del viktige punkter å ta hensyn til ved planlegging av en konkurranse. Det utbytte arrangøren får av sin investering i prosjektet, vil i høy grad avhenge av i hvilken grad retningslinjene følges.

En rommelig tidsfrist

Normalt lages konkurranseutkast ved siden av ordinære arbeidsoppgaver og utenom vanlig arbeidstid. En grafisk design-/illustrasjonsoppgave er en prosess som under alle omstendigheter krever skikkelig tid til innsamling av data, idégenerering og ikke minst til selve utførelsen. Arrangøren er best tjent ved å sette en romslig tidsfrist.

Fordelaktige premier

En godt tilrettelagt konkurranse bør kunne samle mange deltakere. Det betyr at mange utøvere hver for seg legger ned et stort antall arbeidstimer på oppgaven mens bare et lite antall vil bli premiært. Gjør følgende overslag: Antall deltakere x antall arbeidstimer x rimelig timelønn, og grunnen til å foreslå attraktive premier vil synliggjøres. De bør være høyere enn vanlige honorarer. Ved lave premier risikerer men at deltakerne leverer «venstrehåndsarbeid». Husk også at premie bare er premie. Honorar for bruksrett skal ikke være inkludert i de oppgitte premier.

Kompetent jury, et tillitsspørsmål

Forutsetningen for at en utøver velger å delta i en konkurranse er at han/hun får sitt bidrag bedømt av en kompetent jury – som kan gjenkjenne det som har kvalitet og er nytt og originalt. Derfor bør juryen ha et flertall som er kvalifisert til profesjonell bedømmelse av arbeidene. Jurymedlemmene bør navngis i konkurranseinnsbydelsen.

Anonymitet, en garanti for objektivitet

For at man skal være garantert en objektiv vurdering av de innsendte arbeider, der det bare er kvaliteten på idé og form som legges til grunn, må juryen ikke være kjent med opphavspersonens navn.

Hjelp til konkurranseinnbydere

For å skape god orden med hensyn til hvorledes konkurransebestemmelsene skal bygges opp og formuleres, har de berørte utøverorganisasjoner utarbeidet dokumenter til rettledning for den som planlegger en konkurranse. Arrangører som følger disse retningslinjer, sikrer seg organisasjonenes positive medvirkning og godkjenning.

De råd som følger nedenfor er godkjent av alle de forbund/foreninger som er medlemmer av Nordisk Visuell Kommunikasjon. NVKs regler og instruksjoner gjelder i den utstrekning en konkurranse henvender seg til utøvere i ett av de nordiske land. Hvis konkurransen henvender seg til yrkesutøvere i to eller flere av de nordiske land, bør de internasjonale regler følges.

Disse er: Regulations and Guidelines Governing the Conduct of International Design Competitions utarbeidet av ICOGRADA – International Council of Graphic Design Associations, ICSID – International Council of Societies of Industrial Design, IFI – International Federation of Interior Architects/Designers.

Retningslinjene skal i sin helhet brukes i de konkurransereglene som fastsettes. Reglene skal oppfattes som anbefalte retningslinjer til hvorledes et konkurranseprosjekt bør administreres.

TO FORSKJELLIGE FORMER FOR KONKURRANSE

1. Åpen konkurranse henvender seg til alle grafiske designere/illustratører som er yrkesutøvere i vedkommende land, men kan også rettes til alle grafiske designere/illustratører med et spesialfelt (f.eks. innen medisin).

2. Lukket konkurranse henvender seg til et begrenset antall utvalgte utøvere som innbys til å konkurrere. Det henvises ellers til reglene.

1. REGLER FOR ÅPEN KONKURRANSE

1.1. Oppgaven

Denne skal være utførlig og klart formulert med hensyn til formål og budskap og inneholde nok informasjon til å danne grunnlag for gode og relevante løsninger. Klare rammer gjør det enklere å sammenlikne de ulike løsningene. Tekniske krav må være nøye spesifisert. Dette for å gi de konkurrerende de best mulig forutsetninger for arbeidet. De skal også være bindende for juryen ved bedømmelsen.

1.2. Frist

Innbydelse til konkurranse skal publiseres i så god tid at deltagerne får minst to måneder til å bearbeide og utforme sine utkast. Leveringsadresse, dato og klokkeslett skal være tydelig angitt.

1.3. Rett til å delta

Innbydelsen skal oppgi hvilken kategori av utøvere konkurransen i første rekke henvender seg til, men også at personer som på noen måte har tilknytning til arrangør eller jury (ansatte, slektninger osv.) er utelukket fra å delta.

1.4. Jury

Juryen skal sammensettes av minst tre, men helst ikke mer enn fem personer. Yrkesaktive utøvere bør være representert. Medlemmenes navn og yrke oppgis i innbydelsen.

1.5. Anonymitet

Alle konkurranseutkast skal være anonyme. Utkast skal merkes med motto eller kode og være forsynt med navneseddel i lukket konvolutt. Denne skal være forsynt med samme motto eller kode som utkastet. Premievinnerens anonymitet må ikke brytes før juryens avgjørelser er protokollført.

1.6. Utelukking fra bedømmelse

Utkast som ikke er levert innen den frist som er oppgitt i innbydelsen eller som ikke oppfyller ellers oppgitte vilkår, skal utelukkes fra bedømmelse.

1.7. Premier

Det bør være minst tre premier. Førstepremien bør være særskilt markert i forhold til annen og tredjepremien. Samtlige premier må være høyere enn vanlig markeshonorar.

For bruk av premiært utkast skal det betales særskilt honorar som avtales mellom arrangør og premievinner. Honorarets størrelse fastsettes under hensyntagen til konkurranseoppgavens vanskelighetsgrad og betydning, bruk og omfang og så langt det er mulig til et fast beløp og royalty.

Alle premier skal fordeles såfremt ikke antall innkomne utkast er færre enn fem og av juryen ansees utilfredsstillende ut fra kravet til kvalitet. Arrangøren har første rett til premiært utkast i et tidsrom av høyst seks måneder fra innleveringsdagen.

1.8. Bearbeidelse av konkurranseutkast

Hvis arrangøren ønsker å få et utkast, uansett om det er premiert eller ikke, bearbeidet til eventuell bruk, skal oppdraget gis til opphavsmannen. Dette skal honoreres i henhold til gjeldende markedspris.

1.9. Forsikring

Oppdragsgiveren forsikrer alle konkurransebidrag mot skade/tyveri, brann e.l. for tiden fra innlevering til retur skjer.

RETNINGSLINJER FOR JURYEN

1.10. Jury

Juryens medlemmer honoreres i forhold til arbeidets omfang i tillegg til dekning av utgifter til reise, bopel, kost etc.

1.11. Juryens plikter

Juryen velger selv sin leder. Alle innkomne bidrag skal forelegges juryen som avgjør om noen skal utelukkes fra bedømmelse av formelle grunner. Ingen beslutning kan treffes med mindre juryen er fulltallig. Juryen skal føre protokoll med begrunnelse for premiering.

1.12. Konkurransesekretær

Arrangøren bør utpeke en konkurransesekretær som

- har ansvaret for konkurransens forskjellige detaljer
- fungerer som kontaktperson ovenfor deltagerne og mellom arrangør og jury
- besvarer innkommende spørsmål vedrørende konkurransen og påser at svarene om mulig gjøres tilgjengelig for andre potensielle konkurransedeltakere samtidig som juryen også informeres
- opptar fortegnelse over alle innkomne bidrag etter innleveringsdag og tidspunkt
- undersøker om bidragene oppfyller innbydelsens oppgitte konkurransevilkår
- sikrer deltakernes anonymitet
- informerer juryen om det som har betydning for bedømmelsen
- returnerer bidragene etter at konkurransen er avsluttet

Konkurransesekretæren har ikke stemmerett i juryen.

1.13. Offentliggjøring og utbetaling

Alle deltakere skal informeres om premievinnerens navn. Premier og eventuelle innkjøpshonorar skal normalt være utbetalt senest to måneder etter at juryens avgjørelse er falt.

1.14. Utstilling

I de tilfelle konkurranseutkastene blir utstilt, skal de deltakere som ikke har fått premie, ha rett til å trekke sine utkast tilbake. Dette bør fremgå av innbydelsen.

1.15. Ikke premierte bidrag

Også alle ikke premierte bidrag, skal returneres til deltakerne uten utgift for disse innen to måneder etter konkurransens, eventuelt utstillingens, avslutning.

2. REGLER FOR LUKKET KONKURRANSE

De regler som gjelder for åpen konkurranse gjelder også for lukket konkurranse. I tillegg gjelder følgende:

2.1. Honorar

Samtlige innbudte deltakere, som har akseptert innbydelsen og i rett tid levert inn bidrag, bør honoreres med et likt beløp. Dette bør minst ligge på nivå som gjelder for tilsvarende oppgave. Utover dette skal det skje premiering.

2.2. Navn på utøvere

Konkurransesekretæren skal oppgi navn på alle utøvere som deltar.

3. RETNINGSLINJER FOR PREMIERING AV OFFENTLIGGJORTE ARBEIDER

Ved konkurranser som tar sikte på å bedømme kreative og formale egenskaper ved tidligere publiserte arbeider, kan følgende regler være nyttige. Her behøver det ikke nødvendigvis være premiering i form av penger, fordi utøverne vanligvis vil ha mottatt honorar for arbeidene tidligere. Arrangementer av denne typen er krevende og omfattende og bør derfor planlegges nøye. De følgende regler er til for å lette dette arbeidet og sikre et godt samarbeid med og en positiv medvirkning av nordiske utøvere. De alminnelige regler for åpne og lukkede konkurranse (NVKs konkurranseregler) gjelder i det alt vesentlige også for premiering av offentliggjort grafisk design/illustrasjon.

3.1. Tema og hensikt

Hensikt med og tema for premieren skal fremgå klart i invitasjonen. Skal innsendte bidrag stilles ut, må dette angis spesielt med opplysninger om tid og sted for utstillingen.

3.2. Jury

Arrangøren velger en jury med et like antall personer, helst ikke fler enn 6, hvor yrkesaktive utøvere bør være representert. Disse velger så i fellesskap sin leder med anerkjent kompetanse i bedømmelse av grafisk design/illustrasjon. Juryens sammensetning oppgis i invitasjonen til konkurransen.

3.3. Forhåndsvurdering

Hvis et arrangement av denne typen antas å få et for stort omfang til å kunne håndteres av juryen alene, kan arrangøren oppnevne en forhåndsvurderingskomité som får i oppgave å skille ut arbeider som ligger under et rimelig kvalitetsnivå eller utenfor det oppgitte tema. Denne komiteen bør bestå av 3 medlemmer hvorav minst to bør være utøvere. Komiteen avgir rapport til juryen om sitt utvalg. Juryen har rett til å ta utskilte bidrag inn igjen i konkurransen.

3.4. Identifisering av bidrag

Alle bidrag bør om mulig være anonyme. Arrangøren har ansvar for at samtlige bidrag som tas opp til bedømming er tydelig og ensartet merket slik at opphavspersonens navn og adresse samt navn på oppdragsgiver kan spores i ettertid.

3.5. Priser og premier

Antall premier og deres form skal oppgis i invitasjonen. Skal det deles ut pengepremier, må premiebeløpene likeledes oppgis i invitasjonen.